N°. 300. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATSCOURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is voor 't jaar f 22; die der Courant alleen f [illegible], en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 13 DECEMBER.

Bij deze Courant behoort [illegible]

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 119.) *WET van den 8sten December 1853, tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog, dienst 1853.*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens de bepalingen voorkomende in artt. 8 en 9 der wet van den 9den September 1853 (*Staatsblad* n°. 100), tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen, over de voorhanden gelden niet dan bij de wet wordt beschikt, en dat de aanvragen deswege in den vorm eener raming worden opgemaakt;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Uit de gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen in 's Rijks schatkist voorhanden, wordt ten behoeve van dat Departement, voor de dienst van 1853, een bedrag van honderd zeven en tachtig duizend acht honderd acht en veertig gulden, vijf en zeventig en een halven cent (f 187,848.75⁵) beschikbaar gesteld.

Art. 2. De voormelde beschikbaar gestelde som wordt verdeeld op [illegible]

[illegible] en [illegible] Departementen, [illegible] en autoriteiten, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten December 1853.

[illegible]

Bon Forstner van Dambenoy.

Uitgegeven den *twaalfden* December 1853.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. van Rappard.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

RAMING der UITGAVEN, *waarover uit de gelden wegens verstrekkingen, ten behoeve van gezegd departement, in 's Rijks schatkist voorhanden, voor de dienst van 1853 wordt beschikt.*

Afdeeling.	Artikel.	Benaming der afdeelingen en artikelen.	Geraamd beloop per artikel.	Geraamd beloop per afdeeling.
I.		*Geneeskundige dienst.*		
	1	Materieel van de geneeskundige dienst, kosten vallende op het verplegen van zieken, aankoop van medicijnen	f 56,248.75⁵	f 56,248.75⁵
II.		*Materieel der artillerie en draagbare wapenen.*		
	2	Vaste jaarwedden van beambten, daggelden van opzigters en werklieden, toelagen en schadeloosstellingen voor officieren en mindere beambten, verdiend loon voor werk op stuk enz.; een en ander voor de artilleriestapel- en constructie-magazijnen te *Delft*	f 25,000.00	
	3	Aankoop van materialen, gereedschappen, werktuigen, herstellingen en onderhoud, dagelijksche uitgaven in de magazijnen, schadeloosstelling voor buitengewone slijtage van kleedingstukken van mindere artilleristen, bureaubehoeften, brand en licht, boekwerken, kuipersloonen, vergoeding voor teruggebragte projectilen en verdere uitgaven voor de practische artillerie-oefeningen, en al wat verder op den aanmaak, den aankoop, het onderhoud en het beheer van het materieel der artillerie betrekking heeft	[illegible]	
		Transporteren . .	f 81,248.75⁵	f 56,248.75⁵

Afdeeling.	Artikel.	Benaming der afdeelingen en artikelen.	Geraamd beloop per artikel.	Geraamd beloop per afdeeling.
		Per transport	f 81,248.75⁵	f 56,248.75⁵
	4	Aankoop en aanmaak van geschut en projectilen, aankoop van koper en tin, onkosten vallende op de gieterij van bronzen geschut	5,000.00	
	5	Draagbare wapenen, vaste jaarwedden van beambten, daggelden van opzigters en werklieden, toelagen voor officieren te *Delft*, *Maastricht*, *Gorinchem* en *Dordrecht*	[illegible]	
	6	Aankoop van materialen, gereedschappen [illegible] en onderhouden en verdere kosten tot de draagbare wapenen behoorende	35,000.00	
				131,600.00
		Totaal		f 187,848.75⁵

Honderd zeven en tachtig duizend acht honderd acht en veertig gulden, vijf en zeventig en een halven cent.

Mij bekend,

De Minister van Oorlog,

Bon Forstner van Dambenoy.

(Staatsblad n°. 120.) *WET van den 8sten December 1853, tot verhooging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1852. (Bijdrage ten behoeve van het speciaal Fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmer-meer.)*

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er noodzakelijkheid bestaat, overeenkomstig het 3de lid van art. 2 der wet van den 21sten December 1850 (*Staatsblad* n°. 96), op de begrooting van de Staatsuitgaven andermaal eene som uit te trekken als *bijdrage ten behoeve van het speciaal Fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmermeer*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Aan de VIIde afdeeling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1852 (*Waterstaat en publieke werken*), vastgesteld bij de wet van den 4den November 1852 (*Staatsblad* n°. 191), wordt toegevoegd een nieuw artikel van den volgenden inhoud:

"Artikel 104 *b*. *Bijdrage ten behoeve van het speciaal Fonds voor de droogmaking van het Haarlemmermeer*, tot een bedrag van *zes honderd zestien duizend, drie honderd en tien gulden en drie en zestig cents* (f 616,310.63)."

waardoor deze afdeeling nader wordt gebragt op *drie millioen vier honderd zes en zestig duizend acht honderd twee en veertig gulden en vijf en twintig cents* (f 3,466,842.25), en het totaal van het Vde hoofdstuk, bij de wet van den 4den November 1852 (*Staatsblad* n°. 191) op f 5,235,907.62 bepaald, nader wordt vastgesteld op *vijf millioen acht honderd twee en vijftig duizend twee honderd achttien gulden en vijf en twintig cents* (f 5,852,218.25).

Art. 2. Art. 3 der wet van den 21sten December 1850 (*Staatsblad* n°. 96) wordt ingetrokken.

Indien de som, volgens de wetten van den 31sten December 1843

(Staatsblad nº. 71) en 21 December 1850 (*Staatsblad* nº. 96), op den staat der kosten voor de uitvoering der werken tot droogmaking van het Haarlemmer-meer voor de verschillende artikelen uitgetrokken, ten aanzien van eenig artikel ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van art. 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* nº. 40), door overschrijving uit de verdere artikelen worden aangevuld.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan den aauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 14den December 1853.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Uitgegeven den *twintigsten* December 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad nº. 121.) *WET van den 14den December 1853, tot vaststelling van de begrooting der uitgaven voor de Algemeene Lands-drukkerij over 1854.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de begrooting der uitgaven van de Algemeene Lands-drukkerij over het jaar 1854 bij de wet behoort te worden vastgesteld, en dat tevens de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van die uitgaven,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1. De begrooting der uitgaven van de Algemeene Lands-drukkerij over het jaar 1854 wordt vastgesteld op de som van *een honderd acht en zeventig duizend drie honderd vijf en veertig gulden* (f 178,345.00), te weten:

Art. 1.	Tractementen van den directeur, klerken en opzigter	f 6,700.00
» 2.	Bezoldiging der bedienden, jongens, schoonmaaksters en verdere belooningen	5,745.00
» 3.	Bureau- en locaalbehoeften	8,000.00
» 4.	Drukwerktuigen, gereedschappen en drukmaterialen	6,500.00
» 5.	Arbeidsloon	55,000.00
» 6.	Aankoop van papier	95,000.00
» 7.	Werken of diensten buiten de Algemeene Lands-drukkerij, ten behoeve van dat etablissement, verrigt wordende door particulieren, zoo als linieer-, graveer-, plaatdrukwerk en meer	1,400.00
» 8.	Onvoorziene uitgaven	5,000.00
		f 178,345.00

ART. 2. Tot dekking der uitgaven in het vorig artikel gemeld, worden [illegible]

Art. 1. De inkomsten, over het jaar 1854, wegens door de Algemeene Lands-drukkerij aan de departementen van algemeen bestuur, collegien, administratien, autoriteiten en ambtenaren te leveren druk-, linieer-, graveer-, plaatdrukwerk en meer.

Art. 2. De inkomsten over hetzelfde jaar wegens verkochte onbruikbare goederen en voorwerpen, behoorende aan de Algemeene Lands-drukkerij.

ART. 3. Wanneer de som, bij de begrooting der uitgaven van de Algemeene Lands-drukkerij uitgetrokken voor een der onderwerpen van uitgaaf, begrepen onder de artikelen 3, 4, 5, 6 en 7 van het 1ste ARTIKEL dezer wet, ontoereikend mogt worden bevonden, kan het ontbrekende bedrag, met inachtneming van het voorschrift van het 2de lid van art. 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* nº. 40), aangevuld worden door overschrijving uit den post van onvoorziene uitgaven in die begrooting vermeld.

ART. 4. De in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, de Algemeene Lands-drukkerij betreffende, welke hare omschrijving niet vinden in de artikelen van de genoemde begrooting, worden op den post van onvoorziene uitgaven aangewezen.

Die uitgaven worden bij de rekening, bedoeld bij ART. 5 dezer wet, omschreven en verantwoord in zoovele bijzondere posten als zij gelijksoortige onderwerpen betreffen.

ART. 5. Het batig saldo der rekening van de ontvangsten en uitgaven der Algemeene Lands-drukkerij over het jaar 1854 wordt verantwoord onder de rijks-ontvangsten van dat jaar, terwijl in eenig nadeelig saldo nader bij de wet wordt voorzien.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 14den December 1853.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Uitgegeven den *twintigsten* December 1853.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 14den dezer, nº. 69, goedgevonden, in te willigen het verzoek van den 2den luitenant *A. J. M. C.* baron *de Poeson*, van het corps jagers te paard, tot het aannemen en dragen van het ridderkruis der 4de klasse van de Guelphen orde, hem door Zijne Majesteit den Koning van Hannover geschonken.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

RIJKSTELEGRAAF.

De kantoren van den rijkstelegraaf zijn, langs de Duitsche lijnen, in verbinding gesteld met het telegraafkantoor te Pietra Santa, in Toscane.

Voor het overbrengen van berigten naar deze plaats is aan de Nederlandsche kantoren te betalen:

voor 1 tot 20 woorden 12.40 gl.
» 21 » 50 » 24.40 »
» 51 » 100 » 36.40 »

's Gravenhage, den 19den December 1853.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Na de mededeeling van het berigt dat twee Engelsche en twee Fransche oorlogsschepen in de Zwarte zee gezonden zijn, zegt de half-officiele *Oesterreichische Correspondenz*:

» Deze schepen zijn naar Sinope en naar Varna gezonden om over de toedragt der zaken nadere berigten in te winnen. Volgens mededeelingen waarop staat te maken is, heeft de afzending dezer schepen slechts een vreedzaam doel, en mogt ook ten gevolge der met die schepen ontvangen wordende berigten, een gedeelte der vereenigde Fransche en Engelsche vloot de Zwarte zee binnenloopen, dan zou dit alleen geschieden met het doel om verdere botsingen tusschen de Turksche en de Russische vloot te beletten.”

— Het Fransche regeringsblad de *Moniteur* bevestigt het berigt dat de Turksche troepen in Klein-Azie, bij Akaltschik eene ernstige nederlaag hebben geleden. Volgens de opgave van het officiele blad was de Turksche krijgsmagt aldaar 10,000 man sterk en heeft zij 1000 man aan gesneuvelden verloren.

— Het protokol betrekkelijk het Turksch-Russische geschil, hetwelk den 5den dezer door de conferentie te Weenen is vastgesteld, luidt aldus:

» De ondergeteekenden, vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britannie en Pruissen, hebben zich, overeenkomstig de van hunne hoven ontvangen instructien, in eene conferentie vereenigd ten einde middelen te zoeken tot vereffening van het tusschen het Russische hof en de Verheven Porte opgerezen geschil.

» De omvang dien dit geschil bekomen heeft, en de oorlog die tusschen de beide rijken uitgebroken is in weerwil der pogingen hunner bondgenooten, zijn voor geheel Europa een voorwerp geworden van de ernstigste bezorgdheid; weshalve HH. MM. de Keizer van Oostenrijk, de Keizer der Franschen, de Koningin van het Vereenigd Rijk van Groot-Britannie en Ierland en de Koning van Pruissen, zich overtuigende van de noodzakelijkheid om een eind te maken aan die vijandelijkheden welke niet zouden kunnen voortduren zonder nadeeligen invloed op de belangen van hunne eigen Staten, besloten hebben hunne goede diensten aan de beide hooge oorlogvoerende partijen aan te bieden, in de hoop dat deze zelven de verantwoordelijkheid niet zouden willen op zich laden voor eenen brand, terwijl zij dien nog door eene wisseling van ongeveinsde verklaringen voorkomen en hare onderlinge betrekkingen weder op den voet van vrede en van goede verstandhouding brengen kunnen.

» De herhaaldelijk door Zijne Majesteit den Keizer van Rusland gegeven verzekeringen laten niet toe, bij dien doorluchtigen souverein het plan te onderstellen om inbreuk te maken op het grondgebied of [illegible] vereischten voor Europa's evenwigt geworden; en door de ondergeteekende gevolmagtigden wordt met genoegen opgeteekend dat de tegenwoordige oorlog in geen geval in de grenslijnen der beide rijken wijzigingen zou kunnen ten gevolge hebben die stoornis zouden kunnen brengen in den staat van bezit, welke in het Oosten door tijdsverloop is bevestigd en die evenzeer noodig is voor de gerustheid van al de andere mogendheden.

» Ook heeft Z. M. de Keizer van Rusland zich niet bepaald tot die verzekeringen: hij heeft doen verklaren dat het nimmer zijne bedoeling was geweest aan de Porte nieuwe verpligtingen op te leggen, of verpligtingen die niet geheel strookten met de verdragen van Kutschuk-Kuinardjé en van Adrianopel, volgens wier bepalingen de Verhevene Porte beloofd heeft in de gansche uitgestrektheid van haar gebied de Christelijke godsdienst en hare kerken te beschermen. Het Russische hof heeft er bijgevoegd dat het van de Ottomannische regering een blijk verlangende van hare getrouwheid aan de vroeger door haar aangegane verbindtenissen, geenszins had bedoeld, des Sultans gezag over zijne Christen-onderdanen te verminderen, en dat het geen ander doel had gehad dan ophelderingen te vragen, strekkende om elke dubbelzinnigheid voor te komen en elke reden van misverstand met eene bevriende en naburige mogendheid.

De gezindheden die door de Verheven Porte gedurende de jongste onderhandelingen aan den dag gelegd zijn, getuigen van een anderen kant, dat zij bereid was om al hare bij contract vastgestelde verpligtingen te erkennen en om, behoudens hare souvereine regten, acht te slaan op de belangstelling van Z. M. den Keizer van Rusland in eene godsdienst welke hij zelf en het meerendeel zijner onderdanen belijden.

» In dezen staat van zaken zijn de ondergeteekenden overtuigd dat het snelst en zekerst werkend middel tot bereiking van het door hunne hoven gewenschte doel zou zijn, gezamenlijk eene mededeeling aan de Verheven Porte te doen ten einde haar bekend te maken met den wensch der mogendheden om door hare vriendschappelijke tusschenkomst bij te dragen tot de herstelling des vredes, en ten einde haar in de gelegenheid te stellen om de voorwaarden te doen kennen waarop zij gezind zou zijn te onderhandelen.

» Dat is het doel van de hierbij gevoegde collective nota aan des Sultans minister van buitenlandsche zaken, en van de eensluidende instructien die te gelijker tijd door de hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britannie en Pruissen gezonden zijn aan hunne vertegenwoordigers te Konstantinopel.”

De collective nota die in het slot van het bovenstaande protocol bedoeld wordt, luidt als volgt:

» De ondergeteekenden, vertegenwoordigers van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britannie en Pruissen, te Weenen in conferentie vereenigd, hebben instructien ontvangen strekkende om te verklaren dat hunne respective gouvernementen met diep leedwezen de vijandelijkheden tusschen Rusland en de Porte hebben zien aanvangen, en levendig wenschen door hunne tusschenkomst tusschen de oorlogvoerende mogendheden, verdere bloedvergieting te verhoeden en een eind te maken aan eenen staat van zaken die den vrede van Europa ernstig bedreigt.

„Daar Rusland de verzekering gegeven heeft dat het gezind was om te onderhandelen, en daar de ondergeteekenden niet betwijfelen dat de Porte eveneens gezind is, doen zij in den naam hunner respective gouvernementen, aanzoek om onderrigt te worden van de voorwaarden waarop de Ottomannische regering in onderhandeling over een vredesverdrag zou willen treden."

De Parijsche *Constitutionnel* van gisteren zegt: „Men verzekert dat de gezanten der vier mogendheden aan de Porte moeten verklaren dat de onderhandelingen waartoe zij in de collective nota uitgenoodigd wordt, geen der door haar reeds verworpen punten zouden betreffen.

„Wij meenen te weten dat te Parijs tijding ontvangen is dat de Keizer van Rusland zich in beginsel vereenigd heeft met het denkbeeld om in eene conferentie over het herstel des vredes te onderhandelen, en dat hij bereid was eenen gevolmagtigde naar die conferentie te zenden."

— De *Preussische Correspondenz* berigt dat de Pruissische regering, ter geruststelling van den handel en uit aanmerking dat de tegenwoordige verwikkelingen in het Oosten welligt eene nieuwe uitbreiding der zeerooverij in de wateren van den Archipel ten gevolge zouden kunnen hebben, aan het fregat *Gefion* en de korvet *Amazone* bevel heeft gezonden, om zich ter bescherming van de schepen onder Pruissische vlag naar die oorden te begeven. Genoemde vaartuigen bevonden zich den 3den dezer in het gezigt van Gibraltar.

DUITSCHLAND.

Het Wurtembergsche regeringsblad meldt onder dagteekening van den 10den dezer uit Baden, dat het besluit, waarbij aan de Jesuiten het verblijf in het Groot-hertogdom ontzegd is, door de Badensche regering gehandhaafd wordt; dat alle pogingen der Jesuiten zelve zoowel als hunner vrienden in en buiten Baden, om eene intrekking of wijziging van het besluit te verwerven, vruchteloos zijn gebleven, en dat mitsdien het reeds van vele kanten der Badensche regering gedane verwijt, als of zij in dezen te groote toegeefelijkheid of zelfs zwakheid betoond zou hebben, geheel ongegrond is. „Regering en volk weten zeer goed," voegt het blad er bij, „dat vele betreurenswaardige zaken, die laatstelijk bij ons hebben plaats gehad, niets anders zijn dan de vruchten van het door de Jesuiten uitgestrooide zaad."

De halfofficiele *Oesterreichische Correspondenz* van den 13den dezer bevat een artikel over de kerkelijke geschillen in Baden, waarin dat blad zich vrij stellig aan de zijde van den aartsbisschop schaart, en hetwelk te meer de aandacht getrokken heeft, daar het van het gewone toezigt voorzien is, aanwijzende dat het meer bepaald de meening van het Gouvernement uitdrukt.

Het Oostenrijksche blad noemt den thans in Baden gevoerden strijd een buitengewoon bedroevend verschijnsel; verklaart dat de sympathie, welke zich allerwege voor den de regten der Kerk verdedigenden tachtigjarigen aartsbisschop openbaart, niet minder warm en levendig is in Oostenrijk, en betoogt dat de toediening van het geneesmiddel tegen de ziekte van onzen tijd, namelijk de weder-opwekking van eene gewillige en uit pligtgevoel bewezen gehoorzaamheid en onderwerping aan het gezag der door God ingestelde overheden, voor een groot gedeelte de taak is der regeringen, maar voor het grootste gedeelte die der geestelijkheid, en dat er geene genezing mogelijk is dan door eendragtige zamenwerking van beiden.

„Indien nu de kerkelijke overheden — dus vervolgt de *Oesterreichische Correspondenz* — ten einde deze hare taak juist thans, nu door den voorbijgeganen storm het godsdienstig bewustzijn op nieuw opgewekt is, te vervullen en dat bewustzijn meer te versterken, [illegible] eene meer zelfstandige stelling trachten te verlangen, dan zij tot dusver bezaten, en de regten willen doen gelden, die uit de inrigting der Kerk voortspruiten, dan handelen zij van haren kant slechts pligtmatig; terwijl het van den anderen kant eene daad van regtvaardigheid is die regten te bewilligen, en het eene wijze staatkunde genoemd kan worden, wanneer men de kerkelijke overheden vriendelijk te gemoet komt, en haar geen wantrouwen en belemmeringen in den weg gelegd worden. Uit eene erkenning van de regten der Kerk ontspruit niet alleen geen gevaar voor den Staat in zijne regten en belangen, maar die erkenning is zelfs eene onmisbare voorwaarde voor de vervulling van zijne eigene taak, en eene door het algemeene welzijn gebiedend voorgeschreven daad. Het zou bovendien onregtvaardig zijn, aan de kerkelijke overheden in onzen tijd de erkenning te weigeren, dat hare bedoelingen opregt zijn en slechts de vervulling van de groote en heilige roeping der kerk beoogen. Bij ieder weldenkende komt dus de wensch op, dat de bedroevende twist in Baden zoo spoedig doenlijk moge bijgelegd worden; en wij deelen in dien wensch met de geheele katholijke wereld. Door op den ingeslagen weg verder voort te gaan, zou de klove nog slechts wijder gemaakt worden; maatregelen van geweld kunnen tot geen goede uitkomst leiden; daartoe blijft slechts de weg van minnelijke schikking open. Moge dit daar, waar het noodig is, ingezien en de weg ingeslagen worden, die alleen tot eene duurzaam bevredigende regeling der kerkelijke aangelegenheden leiden kan."

In anderen geest laat zich een orgaan van het Pruissische bestuur, de Berlijnsche *Zeit*, uit. „De in Baden ontstane botsing, — zegt dat blad — ofschoon men haar lang heeft kunnen voorzien, blijft niettemin zeer betreurenswaardig, omdat zij het begrip en het bewustzijn van het regt bij het volk verwart en, bij het gezag, hetwelk de Katholijke Kerk in zaken van geloof over hare leden uitoefent, de gewetens verontrust. Maar zooveel schijnt niet twijfelachtig te zijn, dat de open strijd, dien de aartsbisschoppelijke Stoel te Freiburg met de Badensche regering begonnen heeft, en het weder te voorschijn zoeken der middeleeuwsche wapenen van banvloek en excommunicatie, het middel niet is om tot eene gewenschte schikking te geraken. Alle eerbied voor iedere kerk, en dus ook voor de katholijke! — maar daaromtrent behoorde men zich toch niet aan begoocheling over te geven, daar in onze dagen niet ligt weder een Hendrik VII barrevoets naar Rome zou trekken, om den pantoffel van den Heiligen Vader te kussen! Het is een groot onderscheid, of de Kerk met eigene erkende regten in den Staat bestaan, dan of zij den Staat overheeren wil. Wanneer de Freiburgsche aartsbisschop in zijnen onlangs uitgevaardigden herderlijken brief de leer verkondigt, dat de Christen aan de wettige overheid slechts in geoorloofde dingen gehoorzaamheid schuldig is, en wanneer hij het onderzoek en de beslissing, of iets al dan niet geoorloofd zij, aan iederen „Christen" in het bijzonder voorbehoudt, dan doet hij in waarheid niets anders dan openlijk rebellie prediken. En dat dit tot de praerogativen der katholijke kerk en harer bisschoppen behoort, zal toch wel niet betoogd kunnen worden."

FRANKRIJK.

Daar Frankrijk zich zoo naauw heeft aangesloten aan Engelands staatkunde in de Oostersche aangelegenheden, heeft de onverwachte tijding van het aftreden van lord Palmerston ongemeen veel indruk te Parijs gemaakt. De officiele *Moniteur* verklaart dat de redenen waarom hij afgetreden is, de buitenlandsche aangelegenheden niet betreffen. Een der ministeriele bladen, de *Patrie*, beweert het tegendeel en meent dat het Britsche bewind zonder lord Palmerston niet voor het Parlement zal durven verschijnen.

— Volgens de berigten uit de voornaamste handels- en fabrijkplaatsen in Frankrijk over de afgeloopen week, gaat de bedrijvigheid over het algemeen niet achteruit. Te Marseille zijn de graanprijzen bij gestadigen aanvoer weder gerezen; te Parijs en te Havre zijn zij op dezelfde hoogte gebleven.

— De pogingen der overheden om het slagtvleesch te Parijs voor het publiek goedkooper verkrijgbaar te maken, hebben tot nog toe niet aan het doel beantwoord; ook de onlangs vastgestelde verlaging der invoerregten is er niet ten voordeele der verbruikers maar der vleeschhouwers gekomen. Thans heeft het gouvernement begrepen dat al die pogingen vruchteloos zijn door het monopolie van het Parijsche slagtersgilde, en bij den Staatsraad is een wets-ontwerp tot opheffing van dat monopolie in overweging; het bepaalt dat het getal vleeschwinkels te Parijs voortaan onbeperkt zal zijn, en dat elk het slagtersbedrijf mag uitoefenen zonder voorafgaande magtiging, zullende aan de tegenwoordige slagers geenerlei vergoeding voor het verlies van hun privilegie worden gegeven.

— Het schijnt dat de vestiging der strafkolonie in Fransch Guyana groote moeijelijkheden ontmoet. De eerste bestuurder derzelve, de heer Sarda Garriga, die vol geestdrift voor de verwezenlijking van dit geliefkoosde denkbeeld des Keizers naar Guyana vertrokken was, moest aldra de taak opgeven, daar hij door eene al te zachte en menschelijke behandeling der galeiboeven, alle tucht in de kolonie had laten verloren gaan. Zijn opvolger, de heer Fourichon, heeft binnen het jaar na zijne aanstelling zijn ontslag gevraagd, omdat hij, gelijk verzekerd wordt, de hem opgedragen taak onuitvoerlijk achtte en inzonderheid de groote sterfte onder de straffelingen niet langer kon aanzien. De Keizer heeft den heer Bonard, kapitein bij de Fransche zeemagt en vroeger gouverneur der Fransche bezittingen in den Stillen Oceaan, benoemd om den heer Fourichon te vervangen en om tevens het bevel te voeren over de Fransche scheepsdivisie die in de wateren van Guyana post houdt. De heer Bonard heeft eergisteren in zijne nieuwe betrekking den eed in handen des Keizers afgelegd.

— Men leest het volgende in den *Moniteur de l'Armée*, een blad hetwelk onder den regtstreekschen invloed van het Fransche ministerie van oorlog wordt geschreven:

„De ligtingen van 1842 tot 1847 zijn, gelijk bekend is, in 1848 in haar geheel onder de wapenen geroepen. Sedert 1848 integendeel is de politieke toestand van ons land zoo zeer verbeterd, dat het niet noodig geacht werd meer dan het eerste gedeelte van de contingenten der vijf jongste ligtingen, van 1848 tot 1852, in werkelijke dienst te stellen, terwijl steeds geheele contingenten in het jaarlijksch ontslag deelden. Dit zal ook met den 31sten December aanstaande plaats hebben, als wanneer de geheele ligting van 1846 zal worden weggezonden.

„Dit verschil tusschen de oproeping en het ontslag heeft tot nog toe de aanmerkelijke inkrimpingen gemakkelijk gemaakt welke de werkelijke getalsterkte van het geheele leger voor en na ondergaan heeft. Maar dit verschil zou niet kunnen voortduren, zonder dat de getalsterkte daalde beneden hetgeen door de volstrekte behoeften der dienst gevorderd werdt. De minister van oorlog heeft dan ook dezer dagen eenen maatregel genomen strekkende om, althans gedeeltelijk, de nieuwe vermindering aan te vullen die het aanstaande ontslag medebrengt.

„Bij een besluit van den 9den dezer is de gelegenheid tot vrijwillige dienstneming of vervroegde in-dienst-treding opengesteld voor al de corpsen, die voltallig gehouden worden door vrijwilligers, met uitzondering alleen van twee of drie corpsen."

SPANJE.

In het Spaansche regeringsblad van den 11den dezer zijn onderscheiden koninklijke besluiten afgekondigd waarbij alle tot de oppositie-partij behoorende senaatsleden die tevens ambtenaren zijn, als zoodanig worden afgezet. Men verzekerde dat deze maatregel eerlang gevolgd zou worden door de ontbinding van den Senaat. Of en wanneer de geschorste zitting der wetgevende kamers hervat zou worden, was nog geheel onzeker.

ENGELAND.

Vrijdag jl. bragt de *Times* het voor het Engelsche publiek geheel onverwachte berigt van de aftreding van den minister van binnenlandsche zaken. „De burggraaf Palmerston — zeide het Londensche blad, hetwelk thans als het orgaan beschouwd wordt van lord Aberdeen, het hoofd van het Britsche kabinet — heeft zijn ontslag genomen als secretaris van Staat voor het departement van binnenlandsche zaken, en heeft alzoo sedert twee etmalen opgehouden deel uit te maken van Harer Majesteits regering, indien dat ontslag door de Kroon aangenomen is geworden. Hoe zeer dat berigt het publiek verwonderen zal, die verwondering zal aanmerkelijk toenemen wanneer de oorzaak naauwkeurig bekend is die lord Palmerston genoopt heeft uit het tegenwoordige bewind te treden. Die oorzaak staat, gelijk wij met vertrouwen kunnen berigten, niet in verband met de buitenlandsche staatkunde des gouvernements; zij is niet voortgekomen uit de moeijelijkheden van het Oostersche vraagstuk; ook is het niet waar dat zich op dit punt verschil van gevoelens heeft voorgedaan met zooveel kracht dat het de aftreding van eenig lid des bewinds ten gevolge had. De grond waarop lord Palmerston, naar gezegd wordt, vermeent niet langer te kunnen blijven in het tegenwoordige kabinet, en niet te kunnen deelen in de verantwoordelijkheid voor de aan het Parlement eerlang voor te dragen maatregelen, is bepaaldelijk en uitsluitend zijne stellige tegenkanting tegen de wet tot hervorming van het kiesregt, welke onder de leiding van lord John Russell ontworpen en door de overige leden des bewinds goedgekeurd is. Hij kon zich daarmede niet vereenigen, noch met eenig ander ontwerp hetwelk aan de verwachting des lands zou kunnen voldoen. Zijn bezwaar tegen het door zijne ambtgenooten goedgekeurde ontwerp is niet dat deszelfs bepalingen niet mild genoeg zijn of niet ver genoeg gaan in de hervorming van het bestaande. Integendeel, geen der staatsliedens van deze

tijd heeft zich minder gezind betoond om de kieswet van 1831 te wijzigen, om het kiesregt uit te breiden, om aan de landstadjes het regt tot het kiezen van een afzonderlijken vertegenwoordiger te ontnemen, of om die veranderingen in te willigen welke door de liberale partij steeds gevraagd zijn. Men meent veelal dat de man die zoo zeer geijverd heeft voor de verbreiding van vergedreven liberale begrippen in het buitenland, een even warm voorstander is van liberale maatregelen binnen 's lands; maar dit is eene groote dwaling.

» Het is alleen en uitdrukkelijk op dezen grond dat lord Palmerston uit het kabinet getreden is, en niet wegens eenig vraagstuk van buitenlandsche staatkunde.

» Het kabinet heeft een lid van groote bekwaamheid en ervaring verloren, en dat op eenen tijd waarin het voor 's lands eer en belang hoogst wenschelijk was dat het ministerie zich eendragtig en vastberaden toonde. De deelneming van lord Palmerston aan de besluiten des bewinds was ontegenzeggelijk een grond te meer voor het land om te vertrouwen dat het gouvernement in het Oosten zonder weifelen eene eervolle staatkunde volgde.

» Doch het zou eene groote en heillooze dwaling zijn te meenen dat de eigenwillige aftreding van lord Palmerston wegens een binnenlandsch vraagstuk, eenige de minste verandering medebrengt in den toon of verslapping in de gedragslijn van het kabinet ten aanzien der Oostersche aangelegenheden. Het strekt helaas tot verzwakking van onzen invloed in Europa dat een ministerie aan een dergelijk verlies bloot staat op het eigen oogenblik dat het voor ons van het meeste belang zou zijn allen de handen ineen te slaan tot het verhoeden of tot het voeren van eenen oorlog; en zulk een verlies is te meer bevreemdend wanneer het toegeschreven moet worden aan eene aangelegenheid waarop bij de vorming van het kabinet bepaaldelijk is gelet. Doch overigens zijn wij overtuigd dat de handelwijze des gouvernements in het Oosten niet anders noch minder krachtig zal worden door de aftreding van Palmerston.

» Hij is ook weder bij deze gelegenheid door antiliberale beginselen geleid; en echter zal er worden gezegd, dat het kabinet in hem een verliest van de meest verlichte en liberale staatslieden die het bezat. Hoe veel het ministerie ook in een zoo ervaren bewindsman en in een zoo bekwamen spreker heeft verloren, de zaak der liberale staatsbegrippen verliest in hem niets, en zij mag zich met regt verheugen omdat Palmerstons afkeer van alle hervorming geen enkelen medestander in het kabinet heeft gevonden.

» Hoe gaarne wij ook regt willen laten wedervaren aan de beweegredenen van zijnen stap, hij gaat gepaard met onderscheiden omstandigheden waardoor hij eenigermate het voorkomen krijgt van moedwil en grilligheid. Vooral is het afkeurenswaard dat hij daarvoor juist het oogenblik kiest waarin de bedenkelijke gesteldheid der buitenlandsche aangelegenheden elken zweem zelfs van oneenigheid in ons bewind bedenkelijk maakt. Kan de oorlog nog worden verhoed, dan is het alleen mogelijk door het volle en onverdeelde gewigt van onze staatslieden in de schaal te leggen; en geen vaderlandlievend minister verzwakt onzen invloed op zulk een oogenblik. Het zal niet ontbreken aan dagbladschrijvers en aan diplomaten die de aftreding van Palmerston voorstellen als eene zege van het vredelievende over het oorlogzuchtige bestanddeel in ons bewind. Er bestond geen noodzakelijkheid voor eene zoo overijlden stap."

Andere Engelsche dagbladen zeggen stellig dat het geschil over de hervorming van het [illegible] [illegible] te zoeken zou zijn in de Turksche aangelegenheden.

Zaturdag jl. werd te Londen verzekerd dat lord John Russell, die thans lid van het kabinet is zonder portefeuille, het bestuur van het departement van binnenlandsche zaken, althans voorloopig, op zich zou nemen.

De *Globe* en de *Morning Chronicle* achten het waarschijnlijk dat de parlementszitting ditmaal vroeger dan gewoonlijk zal geopend worden.

BELGIE.

In de jongste zitting der Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers is een wets-ontwerp ingekomen strekkende tot verhooging van den accijns op den jenever. Die accijns bedraagt thans $21^1/_2$ centimes het liter en zal door de nu voorgedragen bepalingen met $8^1/_2$ centimes per liter worden vermeerderd.

Het door het gouvernement voorgedragen wets-ontwerp waarbij de Koning gemagtigd wordt, de regten op buitenlandsche steenkolen tijdelijk te verminderen of op te heffen, is bij het onderzoek in de afdeelingen, door de meeste leden goedgekeurd; velen wenschten geheele opheffing van die regten, hetzij voor altijd of voor een bepaald tijdsbestek.

Het gouvernement heeft een wets-ontwerp ingediend tot regeling van het landbouwkundig onderwijs. Volgens hetzelve zou deze tak van het staatsonderwijs jaarlijks 100,000 fr. aan de schatkist kosten (dat is nagenoeg 23,000 fr. minder dan in de beide laatste jaren); het zou gegeven worden aan de volgende van staatswege of met ondersteuning van den Staat opgerigte scholen: eene veeartsen-school; eene hoogere en twee lagere scholen voor den landbouw; eene school voor den tuinbouw; en eene school voor het vervaardigen van werktuigen voor het veldbedrijf.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 17 December: Fransche 3 pcts. rente fr. 74.50, idem $4^1/_2$ pcts. fr. 101.05.

Londen 17 December: Engel. 3 pcts. geconsol. $94^1/_8$, $94^3/_8$ pct. Nederl. $2^1/_2$ pcts. [illegible] pct. idem 4 pcts. [illegible] pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 19den December* 1853.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden is na langdurige beraadslaging aangenomen het wets-ontwerp houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten enz. binnen den omtrek van vestingwerken van den Staat met 27 tegen 6 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Cremers, van Sasse van Ysselt, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Swinderen, de Bruyn en Sassen.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het voorstel van tegenwoordigen tot afschaffing van het tonnegeld en van den accijns op het geslagt. Met de behandeling van dat voorstel zal morgen worden voortgegaan.

Heden worden van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden:

1°. opgaven:

a. van den in- en uitvoer en het verbruik der voornaamste vreemde en koloniale voortbrengselen in Groot-Britannie;

b. van den uitvoer van Britsche en Iersche producten, en van de schepen in den vreemden handel en voor de kustvaart gebruikt;

een en ander gedurende de maand en de tien maanden, geëindigd met 5 November 1853, vergeleken met de overeenstemmende tijdperken der jaren 1851 en 1852;

c. van de hoeveelheid der verschillende artikelen, belast met accijns, en bestemd voor uitvoer of eigen gebruik, gedurende de negen maanden, geëindigd met 10 October 1851, 1852 en 1853;

2°. de nommers 52, 53, 55 en 56 der *Gesetz-Sammlung* van 1853 voor Hannover, bevattende onderscheidene aldaar onlangs uitgevaardigde wetsverordeningen nopens den handel, als: maatregelen ter legitimatie van den warenvervoer in de grenskreitsen; nopens het bezoek van de buitenlandsche markten; de verzending van voorwerpen, die zich in het vrije verkeer bevinden, den invoer van gebruikte erfgoederen; den uit- en wederinvoer van sommige goederen enz.

Behalve de in ons n°. 298 medegedeelde beschikkingen, had de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Oost-Indie nog het volgende goedgevonden:

(*Javasche Courant van den 15den October.*)

bij het civiel departement:

goedgekeurd, dat door den directeur der producten en civile magazijnen is benoemd, tot pakhuismeester bij het zoutverkoop-pakhuis te Ponorogo (Madioen), C. J. Schabé, laatstelijk klerk op het residentie-kantoor te Kediri;

dat door den directeur der middelen en domeinen zijn benoemd: tot onder-commies der 1ste klasse bij de ambulante recherche te Batavia, A. H. Beijer, onder-commies der 2de klasse bij de recherche aldaar;

tot onder-commiezen der 2de klasse bij de recherche te Batavia, H. van Rijgersma en J. W. Kroon, gewezen kwekelingen van de Kweekschool voor de Zeevaart te Amsterdam;

dat door den directeur der cultures zijn overgeplaatst, bij het personeel der indigo-cultuur, uit de residentie Bagelen naar de Preanger-Regentschappen, C. J. Textor, adsistent der 3de klasse;

uit de Preanger Regentschappen naar Bagelen, F. W. A. van Stralendorff, adsistent der 3de klasse;

uit de residentie Banjoemaas naar Bagelen, A. F. Brouwer, opziener der 3de klasse;

uit de residentie Bagelen naar Banjoemaas, J. G. Persijn, opziener der 1ste klasse;

bij het militair departement:

goedgekeurd, dat door het militair departement zijn overgeplaatst, bij het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra [illegible] 10de bataillon; A. E. V. de Ricqueelmont en S. A. van Houten, beide van het 6de bataillon;

bij de garnizoens-compagnie te Benkoelen, de kapitein F. van Ketwich, van het 11de bataillon;

bij de militaire administratie, als adjunct-intendant, de betaalmeester der 2de klasse F. Besch.

(*Javasche Courant van den 22sten October.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, uit 's lands dienst, de ambtenaar L. G. de Seriere, laatstelijk ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust;

bij het militair departement:

benoemd: tot inspecteur der vaccine in de eerste militaire afdeeling op Java, de officier van gezondheid der 1ste klasse, S. L. Blankenburg, met bepaling, dat hij bij de geneeskundige dienst zal worden gevoerd voor memorie;

in activiteit hersteld: op zijn verzoek, de onder toekenning van pensioen, op zijn verzoek, eervol uit 's lands dienst ontslagen magazijnmeester van het militaire kleedingmagazijn te Padang, L. de Schoemaker.

Volgens de officiele opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, was dezelve als volgt:

Datum 1853 Dec.	Uren.	Plaatsen of posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Hoogte des waters: Onder of boven het noodpeil.	[illegible]	Gewassen.	Gevallen.
		De Maas.					
	v. m.		el. dm.			Duim.	
17	8	Grave (1)	6.30		24		»
		Waal.					
16	»	Nijmegen (2)	1.47	»	24	25	4
17	»	id. (3)	1.53	»	24	6	»
		Neder-Rijn en Lek.					
17	»	Arnhem (4)	0.30	»	24	5	»
18	»	id. (5)	0.20	»	24	»	10

(1) De voetgangers gaan heden over het ijs. Men is bezig met eene vaart door het ijs te breken, ten einde met de halve pont te kunnen overvaren.
(2) Drijfijs; weinig stroom.
(3) Veel drijfijs.
(4) Met ijs zeer tegenwoordig voorsnelling vast.
(5) Het ijs vast.

Datum 1853, Dec.	Uren.	Plaatsen of Posten.	Hoogte des waters: Aan de peilschaal.	Onder nul of het nieuwpeil.	In de laatste uren.	Gewassen.	Gevallen.
		Merwede.					
15	$6\frac{3}{4}$	Gorinchem (6)	0.82	4.73	24	»	16
16	$7\frac{1}{4}$	id. (7)	1.80	4.25	24	48	»
15	$4\frac{3}{4}$	Dordrecht (8)	0.65	»	24	10	»
16	$5\frac{1}{2}$	id. (9)	0.75	»	24	10	»
		Lek.					
15	8	Vreeswijk (10)	1.78	4.72	24	»	18
16	8	id. (11)	1.68	4.82	24	»	10
[illegible]	»	id. (12)	1.61	4.86	24	»	4
		IJssel.					
16	[illegible]	Katerveer (13)	0.09	»	24	2	»
17	»	id. (14)	0.15	»	24	6	»

(6) Het ijs in het vaarwater beniden de plaat vóór de stad, steeds drijvende, terwijl men heden van de stad naar de plaat heeft overgeloopen. Van den kop van den Ouden wiel tot Steenenhoek het ijs vast, zoo ook aan den mond van de Westkil. Het Steurgat, zoover zigtbaar, nog open.

(7) Door de menigvuldige ijsschollen is de overtogt op Sleeuwijk gestremd.

(8) Het ijs heeft zich heden morgen boven en beneden de stad vast gezet. Van de Steenen Kamer tot het Huis Merwe, open water. In de Dordsche kil, Oude Maas en Noord, het ijs vast; de passagie geschiedt met de schietschouwen.

(9) Geene verandering in den staat der rivieren.

(10) De rivier in denzelfden staat van gisteren. Voor Vreeswijk blank water, de overtogt geschiedt met de pont in de sleuf.

(11) Op een klein open vak na, is de rivier geheel digt, de overtogt aan het veer geschiedt met de pont door een gemaakt slop.

(12) De rivier is in denzelfden staat als gisteren gemeld.

(13) De sleuf voor de pont klaar, de passagie gaat geregeld, ijsdikte 10 duim.

(14) In den toestand der rivier geen verandering gekomen, ijsdikte 13 duim.

Rhijnhoogte te Keulen: den 17den December 2 voet 9 duim (3 voet Rhijnl.).

Bij Oberwesel heeft het Rhijnijs zich den 15den des middags vastgezet.

Met dit nommer der *Staats-courant* en gedeeltelijk gisteren zijn verzonden:

1°. vel 126 — 129 van het Bijblad II, inhoudende een gedeelte van het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 17den December jl.;

2°. vel 57 — 59 der *Bijlagen* van hetzelfde Bijblad, behelzende onder anderen een Wets-ontwerp tot regeling van het pensioen der militaire leden van het Hoog Militair Geregtshof met Memorie van Toelichting; — *b.* een Ontwerp van Wet tot regeling van het koloniaal batig slot over 1851; — *c,* het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het Ontwerp van Wet tot regeling van het Muntwezen van Nederlandsch Indië.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 30sten December 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

— het onderhouden van het Apeldoornsche Kanaal, te rekenen van 1 Januarij 1854 tot en met 31 December 1857.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, overeenkomstig Art. 14 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere Informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur M. H. Conrad te Arnhem, en den Ingenieur Rose te Zutphen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

Rijkstelegraaf.

BESTEDING.

Op Zaturdag den 24sten December 1853, des middags ten twaalf ure, zal door of van wege den Minister, en in tegenwoordigheid van de Commissie voor de zaken van den Rijkstelegraaf, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Middelburg, worden besteed:

De Aanleg van de Telegraaflijn van Breda, over Bergen op Zoom, Tholen, Goes en Middelburg, naar Vlissingen, in twee perceelen.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens Art. 25 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing, behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, en aan die van de Besturen der verschillende provinciën, te 's Gravenhage in de voornaamste logementen, en op de plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken worden ter lezing gelegd, te Breda, Bergen op Zoom, Tholen, Goes, Middelburg, Vlissingen, Zierikzee, Amsterdam, Arnhem, Assen, Delft, Deventer, Dordrecht, Gorinchem, Groningen, Haarlem, Hardinxveld, 's Hertogenbosch, Maastricht, Meppel, Nijmegen, Roermond, Rotterdam, Schiedam, Sliedrecht, Tilburg, Utrecht, Venlo, Vreeswijk, Zutphen en Zwolle.

Acht dagen vóór de Besteding zijn nadere inlichtingen te bekomen bij de Hoofdingenieurs van den Waterstaat in Noordbrabant en Zeeland.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

Provincie *Utrecht.*

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 28sten December des jaars 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den waarnemenden Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 8ste District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Utrecht, worden Aanbesteed:

het maken van eene schoeiing langs de Gracht van het Fort te Vreeswijk.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofdingenieur van den Waterstaat te Utrecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt ter kennis van belanghebbenden:

1°. dat de *roode ton*, liggende op het *Noorder Pampus* van het *Zeegat van Goedereede*, tegen eene *zwarte ton* is verwisseld, en tevens *Noord-Westelijk* verplaatst in de merken:

de toren van Brielle in het boschje van Rockanje en de kerktoren van Hellevoetsluis in het boschje aan de kwak.

in peiling: *Goedereede Z. W. ¾ W.*

Hellevoetsluis Z. O.

per miswijzend kompas, in de diepte van 52 *palmen* bij gewoon laag water; welke ton, bij het opvaren, aan *bakboord* moet gehouden worden;

2°. dat tegen de droogte *Noord-Oostpunt* der bank *Schaelhoek* eene witte ton is geplaatst in de merken:

de toren van Goedereede aan den westkant van het boschje bij Stellendam en het bodekantoor te Hellevoetsluis, vallende aan de punt der kwak;

in peiling: *Goedereede W. $\frac{2}{3}$ Z.*

» » *de lichttoren van Hellevoetsluis Z. O. ¼ Z.*

in 46 *palmen* diepte bij gewoon laag water,

bij het opvaren aan *stuurboord* te houden;

3°. dat de *witte ton*, liggende tegen de Noordpunt der bank *Schaelhoek genaamd van het Noorder Pampus*, van eene *witte vlag*, aan eenen steel, is voorzien, ten einde deze van de hiervoren vermelde witte ton te beter te onderscheiden.

's Gravenhage, den 15den December 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

BERIGT VOOR MUZIKANTEN.

De Minister van Oorlog brengt ter kennis van Gegadigden, dat er voor ongehuwde personen gelegenheid bestaat, om bij het corps Stafmuzikanten te *Batavia* geplaatst te worden, en wel voor de volgende Instrumenten, als:

2 Eerste Klarinettisten;
2 Tweede idem;
1 Eerste Fagottist;
1 Hoornist;
1 Tweede Trombonist; en
1 Eerste Trompetter.

Zij, die daartoe genegen zijn, zullen zich voor de Militaire dienst in *Oost-Indie*, voor den tijd van zes jaren moeten verbinden.

Zij zullen aanvankelijk als Sergeant der Infanterie worden aangenomen, en als zoodanig hunne bestemming volgen, om later bij hunne komst in *Indie*, naar gelang van hunne bekwaamheden, bij het corps Muzikanten te *Batavia* te worden geplaatst, als Stafmuzikant van de 1ste, 2de of 3de klasse, en eene soldij genieten, die

van de 1ste klasse f 2.00

» » 2de » 1.40 en

» » 3de » 1.20 daags.

De Gegadigden zullen zich met een op zegel geschreven Request aan het Departement van Oorlog moeten wenden, met vermelding van het Instrument of de Instrumenten die zij bespelen; en daarbij overleggen:

1°. eene Acte van Geboorte, waaruit blijkt, dat zij niet ouder zijn dan 40 jaren.

2°. een Certificaat van goed gedrag, af te geven door het Gemeentebestuur hunner woonplaats.

De personen die aan de Nationale Militie hebben voldaan, zullen daarvan het Certificaat moeten vertoonen.

De Minderjarigen zullen tevens moeten doen blijken van de toestemming van Ouders of Voogden, tot het aangaan der voorgenomene verbindtenis; zij zullen zich aan een Geneeskundig Onderzoek moeten onderwerpen, waarbij echter kleine ligchamelijke gebreken voorbijgezien kunnen worden, terwijl zij, na goedgekeurd te zijn, eene proef zullen moeten afleggen van hunne Muzikale bekwaamheden.

Tot het een en ander, zullen zij naar 's Hage worden opgeroepen, en gedurende hun verblijf aldaar, een daggeld genieten van een gulden.

De goedgekeurden zullen bij het Koloniaal Werf-depôt in dienst worden genomen en tot hunne inscheping betaald en beschouwd worden, als Sergeanten der Infanterie.

's Hage, den 17den December 1853.

Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

AANKONDIGING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland:

Gezien de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten van den 6den December 1853, n°. 17;

Gelet op Art. 17 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47),

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de jagt op *Klein Wild*, opgenoemd in Art. 17 der wet van den 6den Maart 1852 (*Staatsblad* n°. 47), voor dit jaar in de provincie Zuidholland zal worden gesloten op Zaturdag den 31sten December aanstaande met Zonsondergang.

En zal deze aankondiging, *in plano* gedrukt, worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, alsmede in het *Provinciaal Blad*, in de *Nederlandsche Staats-courant* en in het *Dagblad van Zuidholland en van 's Gravenhage* worden geplaatst.

's Gravenhage, den 15den December 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,

VAN DER HEIM.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Eerste* Klasse van de 222ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 19den December 1853, zijn prijzen van duizend gulden en daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 19757	een prijs van	1000 gulden.
» 14569	» » »	5000 »
» 11964	» » »	1000 »
» 12412	» » »	20,000 »
» 8784	» » »	1000 »
» 16443	» » »	1000 »
» 16910	» » »	2500 »
» 6127	» » »	1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,

J. H. FRIESWIJK.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te *Naarden* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het Bouwen van eene Affuitloods te Naarden.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 28sten December 1853, des morgens ten 11 ure, in het Logement *de Kroon*, alwaar van den 15den December 1853 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Naarden*.

De Luitenant-Kolonel, Garnizoens-Kommandant te Arnhem, zal op Vrijdag den 6den Januarij 1854, des middags ten 12 ure, ten zijnen Bureele in de Willems-kazerne, publiek Aanbesteden; de Leverantie van:

[illegible]

2 » Zeeuwsche Tarwe » » » [illegible] » » »

1 » Kubanka » » » 77 » » »

1 » Inlandsche Rogge » » » 72 » » »

De voorwaarden zullen dagelijks van 10 tot 12 ure op gemeld Bureau ter lezing liggen.

De Luitenant-Kolonel,

COMMERAGHT.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

*** Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage zijn voornemens, op Vrijdag, den 30sten December 1853, des namiddags ten één ure, op het Raadhuis, in het Openbaar aan te besteden:

het Onderhoud en de Vernieuwingen, gedurende het Jaar 1854, te verrigten aan de Schoollocalen der Gemeente en de daarbij behoorende woningen.

Het Bestek en de Voorwaarden van Aanbesteding liggen van den 20sten December af ter lezing, op de Plaatselijke Secretarie, alwaar zij tegen betaling van f 0.25 verkrijgbaar zijn.

Aanwijzing der werken zal geschieden op Vrijdag, den 23sten en Dingsdag, den 27sten December, des morgens ten half tien ure, aan te vangen aan de Armenschool op de Ammunitiehaven.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

EXTRACT-VONNIS.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Leeuwarden van den 13den December 1853, behoorlijk geregistreerd, is de heer *Jan Kruk*, vroeger Koopman te Leeuwarden, thans verpleegd wordende in het geneeskundig gesticht voor Krankzinnigen te Deventer, wegens Krankzinnigheid onder Curatele gesteld.

Voor Extract Conform,

Mr. A. M. DE SWART.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Assen, van den 12den December 1800 drie en vijftig, op de grosse geregistreerd, is ten verzoeke van den heer *Herman Hubert van Lier*, wonende te Assen, de onder Curatele stelling gelast van den heer *Helperus van Lier*, verblijf houdende te Zutphen; — geschiedende hiervan aankondiging volgens Art. 498 van het Burgerlijk Wetboek.

Assen, den 16den December 1853.

Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA,

Procureur.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Rotterdam van den 12den December 1853, is Mejuffrouw *Christina Johanna Frijhoff*, weduwe van wijlen *Johannes Jacobus Frijhoff* Hendrikszoon, particuliere, wonende te Rotterdam, op derzelver verzoek gesteld onder Curatele.

De Procureur voor de Requirante,

J. J. SCHEFFER.

*** Ingevolge Acte verleden voor den Notaris *J. A. Zaal Stroband*, te Harlingen, den 9den December 1853, zal de tusschen de ondergeteekende aldaar bestaande Handels-Vennootschap onder de Firma *Braams en Schaafsma*, eindigen en gemelde Firma ophouden te bestaan met ultimo December 1853. De zaken zullen na de ontbinding voor eigen Rekening worden voortgezet door den Eerst-ondergeteekende, uitgezonderd de Handel in Palen, die door beiden voor gemeenschappelijke Rekening bij vernieuwing zal worden uitgeoefend, volgens nader te maken overeenkomst; terwijl de Eerst-ondergeteekende, als daartoe speciaal door zijnen mede-vennoot gemagtigd, mede belast is met de liquidatie van alle onafgedane zaken, tot gezegde Vennootschap betrekking hebbende en zulks met deszelfs gewone handteekening van *P. A. Braams*.

Harlingen, den 15den December 1853.

P. A. BRAAMS.

P. S. SCHAAFSMA.

Ter voldoening van Art. 28, in verband met Art. 26 van het Wetboek van Koophandel, wordt bekend gemaakt,

Dat blijkens Acte op den 10den December 1853 voor den te Arnhem standplaats hebbende Notaris mr. *Gerard van Eck*, verleden, door de heeren *Johannes Arnoldus van 't Haaff* en *Pieter Stephan van 't Haaff*, beiden Kooplieden, wonende te Doesborgh, eene Vennootschap is aangegaan onder de Firma *S. van 't Haaff en Zonen*, ten doel hebbende het [illegible] en Buitenlandsch-Gedistilleerd, Granen, Raapkoeken, Zout, Zeep, Azijn en Teer.

Bij welke Acte onder andere is overeengekomen:

a. dat de zetel der Vennootschap gevestigd is te Doesborgh, en dat dezelve aanvang zal nemen op den 1sten Januarij 1854, en wordt aangegaan voor drie achtereenvolgende Jaren vast, met bepaling, dat indien een der Contractanten dezelve met expiratie van dien termijn wil doen eindigen, hij gehouden zal zijn, daarvan zijnen Vennoot vooraf op den 1sten September 1856 kennis te geven, terwijl in het tegenovergestelde geval, de Vennootschap van Jaar tot Jaar zal blijven voortduren tot dat een der Vennooten ten minste vier maanden te voren opzegging hebbe gedaan.

b. dat geen der Vennooten, zonder medewerking of schriftelijke toestemming van zijnen Compagnon, gelden ter leen mag opnemen of geven, noch vaste goederen mag koopen, verkoopen of daarop hypotheek toestaan

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 19 December 1853, 1/4 voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
NEDERLAND. Werk. Schuld	2½	61¾	61 15/16	61 15/16	61¾
Dito dito	3	74	74 1/16	—	73 15/16
Dito dito	4	93 [illegible]	93⅛	—	93 [illegible]
Amortisatie	3½	—	—	—	—
Aand. Handelmaats.	4½	—	—	—	—
O.-I. Leening 1844	4	—	—	—	—
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	—	—	—	—
Dito Holl. dito		—	—	—	—
BELGIE. Certificaten	2½	—	—	—	—
Dito *Rothschild*		—	—	—	56 [illegible]
FRANKRIJK. Certificaten	3	—	—	—	—
RUSLAND. Bij *Hope en C.*	5	104¾	104⅞	—	104¾
Dito A°. 1828-1829		103¼	—	—	103 [illegible]
[illegible]	6	—	—	—	—
Dito Certificaten		—	—	—	—
Cert. dito Hamb. Adm.	5	—	—	—	—
[illegible] 1833	5	—	—	—	—
[illegible]	4½	—	—	—	90
Dito *Stieglitz*	4	87¾	—	—	87½

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
RUSLAND. Neg. *Stiegl.* Nieuwe	4	—	—	—	83 [illegible]
Nieuwe Engelsche	4½	94 13/16	—	—	94⅞
SPANJE. Nieuwe 3pcts. thans	1	21⅝	21 11/16	—	21½
Nieuwe [illegible]	3	—	—	—	[illegible]
Binnenlandsche	3	41⅜	41½	—	41⅜
Cert. Coup. Sp. Com.		5 [illegible]	5 5/16	—	5¼
Amortisabele Schuld		—	—	—	—
PORTUGAL. (Londen) Nieuwe	3	36⅞	—	—	36⅞
Dito Uitgestelde		—	—	—	—
OOSTENRIJK. Bank	5	—	—	—	—
Dito	4	—	—	—	—
Metal. 1816-1852	5	76½	76 11/16	—	76⅜
Dito 1847	2½	39 [illegible]	39 11/16	—	39⅜
Dito 1851-1852	2½	39 [illegible]	39 [illegible]	—	39 [illegible]
Dito 1849	5	93	9[illegible]¼	9[illegible]⅛	9[illegible]⅞
Dito Lett. B.	5	92	91¼	91⅛	91⅞
Aand. *f* 500 bij *Rothschild*		—	—	—	—
Dito *f* 250 dito 1839		—	—	—	—
NAPELS. Certific. bij *h. en P.*	5	—	—	—	—

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
POLEN. Obligatien	4	80	—	—	—
Aandeelen 1835		[illegible]	—	—	159
SARDINIE. Te Londen	5	—	—	—	—
DENEMARKEN. Dito	5	—	—	—	—
PERU. Dito	4½	62	63½	63	62½
GRIEKENLAND. Dito	5	—	—	—	—
PHILADELPHIA. Bij *Hope en C.*	5	—	—	—	—
Te Londen	6	—	—	—	—
Bank, [illegible]		—	—	—	[illegible]
LOUISIANA. Te Londen	5	—	—	—	—
BRAZILIE. Te Londen 1824	5	—	—	—	95½
Dito 1843	5	—	—	—	—
GRENADA. Dito à L. st. 100	2½	7 11/16	—	—	—
Dito Uitg.		—	—	—	—
EQUADOR		—	—	—	[illegible]
MEXICO. Te Londen L.st. 100	3	22⅝	—	—	22⅝
Dito Onbepaalde	3	22½	22 9/16	—	22½
VENEZUELA. Te Londen	3¾	31¼	—	—	31¼
Dito Uitg.	1	—	—	—	—

WISSELKOERSEN.

Parijs	2/m. do.	G. 55⅜	P. —
Idem	kort. »	55⅞	—
Bordeaux	[illegible]	55⅝	—
[illegible]	[illegible]	55 [illegible]	—
Madrid	[illegible]	[illegible]	—
Cadix	[illegible]	[illegible]	—
[illegible]	[illegible]	[illegible]	—
[illegible]	[illegible]	[illegible]	—
Lissabon	[illegible]	[illegible]	—

Porto	3/m. do.	G. 86¾	P. —
Genua	2/m. do.	[illegible]	—
Livorno	»	38 [illegible]	—
Napels	»	81	—
Weenen	6/w. »	30	—
Augsburg	[illegible]	[illegible]	—
Frankfort	[illegible]	[illegible]	—
St. Petersburg	[illegible]	185	—
Rotterdam kort, per f 100		[illegible]	—

Londen	kort.	f 11.65	—
Idem	2/m. do.	11.55	—
Hamburg	kort.	[illegible]	—
Idem	2/m.	[illegible]	—

KOERSEN VAN HET GELD.

Beleening 3½ Discounto 3 Prolongatie 4

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.